

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: **2017-05-08 - 2017-05-09**

ÖNH Skånevård Sund
Klinik

Helsingborg/Ängelholm
Ort

Thomas Eriksson & Marie Ryding (ÖNH), Elina Mäki Torkko (audiologi)
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

ÖNH Skånevård Sund bedriver verksamhet på 3 orter, Ängelholm, Helsingborg och Trelleborg, och har ett sammanlagt upptagningsområde på ca 380000 invånare. ST-utbildning bedrivs med utgångspunkt från Helsingborg/Ängelholm där läkarstaben sedan >10 år är gemensam och väl inarbetad.

I Ängelholm finns mottagning med ca 7000 besök/år (sköts enbart av specialister) och operationsavdelning med dagkirurgisk enhet.

I Helsingborg finns mottagning med drygt 13000 mottagningsbesök/år, akutmottagning dygnet om med ca 5500 besök/år, slutenvårdsavd och operationsavdelning inkl dagkirurgisk enhet.

Polikliniska operationer av hudtumörer utförs av klinikens läkare dels på ÖNH-mottagningen, dels på hudmottagningen. All basal ÖNHkirurgi (tonsillektomi, tonsillotomi, abrasio och rörbehandling) samt övrig kirurgi som kan göras polikliniskt, ffa näsa- bihålor, utförs i Ängelholm. I Helsingborg bedrivs fraktur- och traumakirurgi, kirurgi på öron, stämband, näsa, bihålor samt mjukdelar exklusive ÖNH-cancer. Man har nära samarbete med välfungerande käkkirurgisk klinik, med vilken man delar slutenvård på egen avdelning med 8 vpl.

Barn vårdas på gemensam barnavdelning. Pga bemanningsproblem stängdes den halva på barnavd där ÖNH-barnen vårdades årskiftet 2016/17. Detta medför att samordning med övriga regionen ffa SUS Malmö/Lund nu måste ske vid varje inläggning av barn. Detta har en negativ påverkan på det elektiva flödet och tillgängligheten för operationer på barn som kräver slutenvård.

Under 2016 har operationsavdelningen i Helsingborg drabbats av bemanningssvårigheter bland narkos- och operationssköterskor, vilket medfört att operationsutrymmet kraftigt minskat från drygt 5,5 salsdagar/vecka till 0,75 salsdagar/vecka. De flesta ingrepp som inte krävt slutenvård har därför flyttats från Helsingborg till Ängelholm. ST-läkarna har därför huvudsakligen opdag i Ängelholm tillsammans med specialist som en direkt följd av den rådande situationen.

Audiologi och audionommottagning liksom logopedimottagning finns inom den egna verksamheten. Okomplicerad hörapparatutprovning sker i privat regi utanför sjukhuset. På mottagningen finns balanslaboratorium och sömnlaboratorium inklusive utprovning av CPAP. Allergimottagningen är organiserad under medicinkliniken, men den är kopplad till ÖNH. Sedan höstterminen 2012 ges ÖNH-kurser på läkarprogrammet. Verksamhetschefen, som är ÖNH-specialist har även ansvar för ögon och gyn/obstetrik. Enhetschefen för läkargruppen är ÖNH-specialist. Det finns skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur ST ska genomföras resp utvärderas.

Rapport audiologi:

Ingenting att tillägga utöver basrapportens text.

A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning

B Uppfyller SOSFS

- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Kliniken har 24 överläkarkompetenta ÖNH-specialister, varav 10 är disputerade och 2 är dubbelspecialister - en i ÖNH/Audiologi och en i ÖNH/Foniatri. Därutöver har kliniken 3 ÖNH-specialister på god väg mot bakjournskompetens. Flera av klinikkens medarbetare har reducerad klinisk tjänstgöring till förmån förforskning, deltid m.m. Det finns 4 privata ÖNH-specialister i Helsingborg och 1 i Ängelholm. Av de åtta ST-läkarna innehar 5 ST-tjänst enligt gamla systemet och alla har gjort minst ett år av sin utbildning. Studierektor är ÖNHspecialist och har påbörjat ST i audiologi. En av ST-läkarna avser att bli dubbelspecialist i ÖNH och foniatri. Det finns två vikarierande leg underläkare som har utsedda handledare. Samtliga handledare är specialistkompetenta och har genomgått handledarutbildning. Det gäller även den engagerade och erfarna studierektorn, som har en skriftlig uppdragsbeskrivning. Antalet läkare med adekvat kompetens för att handleda ST-läkare är tillräckligt. Det finns skriftliga instruktioner för handledning.

Rapport audiologi:
Inget att tillägga utöver basrapportens text.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

C Lokaler och utrustning

Hela Helsingborgs lasarett är under renovering. Mottagningen är evakuerad från sjukhusets huvudbyggnad och samlad i nya lokaler sedan våren 2015. Mottagningen är tekniskt välutrustad med rymliga funktionella rum. På mottagningen finns balans- och sömnlaboratorium och en omfattande CPAP-verksamhet. Läkarnas expeditioner är förlagda i angränsande byggnad där alla ST-läkare har tillgång till fast arbetsplats med egen dator. Det finns tillgång för specialiteten adekvat bibliotekstjänst och adekvata tidskrifter. Kliniken har tillgång till två jourrum.

Rapport audiologi:
Inget att tillägga utöver basrapportens text.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Alla nya kollegor får genomgå ett detaljerat introduktionsprogram. Samtliga ST-läkare har ST-kontrakt och utbildningsplaner som revideras fortlöpande.

Största delen av utbildningen kan genomföras på den egna enheten. Därutöver gör alla

ST-läkare 12 månaders sidotjänstgöring på ÖNH-regionkliniken i Lund.

Randutbildning sker dessutom inom käkkirurgi, anestesi och plastikkirurgi. Träning i flexibel skopi sker dels på lungmedicin i Helsingborg och dels på kirurgkliniken i

Ängelholm. Intern randning sker specifikt för foniatri där har man en

sammanhängande placering som avslutas med förhör. Planering för ytterligare

internrandning pågår. Kliniken är dock inte fullt sektionerad. Samtliga ST-läkare har

god tillgång till den basala kirurgin och i viss mån rhinologin. Pga den kraftigt

reducerade salstillgången i Helsingborg bedrivs mycket reducerad volym av

mjukdels- och otokirurgi. Även slutenvård, inklusive operationer, på barn är pga

benmanningsproblem sedan årsskiftet mycket kraftigt reducerad.

Akutverksamheten bedrivs jourtid med beredskap A och är förlagd till sjukhusets

gemensamma akutmottagning, i annan byggnad, där ÖNH disponerar 2

mottagningsrum. Verksamheten är ganska hårt belastad, ofta med nattliga

störningar, och med en kontinuerlig ökning av antalet besök de sista åren. Jouren

utgör en adekvat del av tjänstgöringen och tid för återhämtning/ledighet läggs ut

efter nattjour. Helgdagarna delas.

ST-läkaren som dubbelspecialiserar sig till foniater har regelbunden mottagning

och operation med foniater i Lund och deltar i foniatrionder.

Rapport audiologi:

Inget att tillägga utöver basrapportens text.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

Schemalagda handledarsamtal genomförs, med undantag för den externa sidotjänstgöringen, en gång per månad och de dokumenteras av ST-läkaren. Personlig handledare utses för varje ST-läkare från start. ST-läkarna dokumenterar fortlöpande uppnådd kompetens. Enhetschefen har årliga medarbetarsamtal med varje ST-läkare. Specialistkollegium 1-2 gånger/år för de ST-läkare som är i tjänst på klinken. Övriga utvärderingsmetoder som används är 360 grader, DOPS, mini-CEX och sit ins. ST-läkarna har mycket lätt att få hjälp i vardagen. Utbildningsklimatet upplevs som mycket gott, det inbjuder till diskussion och frågor. Det är "högt i tak" på kliniken. Det finns dagbakjour på mottagningen. Vederbörande har en utglesad mottagning. Som stöd för dagjouren finns även en specialist som bakjour.

Rapport audiologi:
Inget att tillägga utöver basrapportens text.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Sedan två år tillbaka anordnas regionala ST-dagar en gång/månad, sammanlagt 40 tillfällen under 5 år, som ska täcka samtliga teoretiska mål under ST-utbildningen. De flesta ST-läkarna håller på med eller har avslutat HSC. Schemalagd lästid, 4 timmar/månad, har nyligen införts. Internutbildning med kursrapporter och artikelreferat genomförs tisdag em och fredag morgon som klinikens samtliga läkare turas om att ansvara för. Webutbildningen är schemalagd men prioriteras ofta bort. Två veckor schemaläggs för inläsning till specialistskrivningen. Klinikledningen har en generös inställning till utbildning och externa kurser. Alla ST-läkare får en gång åka till AAONH.

Rapport audiologi:
Det finns ingen strukturerad teoretisk utbildning och uppföljning av teoretisk kompetensutveckling. Det saknas regiongemensamt forum för ST- audiologi.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒

- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Alla ST-läkare har påbörjat eller har planer för vetenskapligt arbete. Det finns en sjukhusgemensam kurs i vetenskapsmetodik, varav fyra veckor är avsatta för det vetenskapliga arbetet. För doktorandprojekt, kopplade till universitetet i Lund/Malmö, finns handledare på kliniken. Det finns goda möjligheter till forskningsanslag och anslag för auskultation genom fonder knutna till sjukhuset.

Rapport audiologi:
Inget att tillägga utöver basrapportens text.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Sjukhuset ger för ST-läkarna kursen LeKo, som behandlar ledarskap, kommunikation och vetenskaplig metodik i heldagsseminarier två gånger per termin under två år, samt vissa hela veckor, totalt cirka 6 veckor. ST-läkarna är vid minst ett tillfälle amanuens för läkarutbildningen. Ledarskaps-ST finns på sjukhuset.

Rapport audiologi:
Inget att tillägga utöver basrapportens text.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

Styrkor

- Medarbetarstaben har stor och bred kompetens, både kliniskt och vetenskapligt.
- Man har en erfaren och engagerad ST-studierektor.
- Det finns skriftliga instruktioner för handledare och ST-läkare.
- Handlednings- och utbildningsklimatet är positivt.
- På kliniken är stämningen god och man upplever att det är "högt i tak".
- Lyhördheten för enskilda initiativ är stor.
- Inställningen till extern utbildning är generös.
- Handledning sker regelbundet och ST-läkarna utvärderas med kända metoder.

Svagheter

- Antalet operationer avseende mjukdelar, otokirurgi och ineliggande barnsjukvård är i dagsläget otillräcklig.
- Det finns små möjligheter att följa sjukdomsutveckling/handläggning av svårt önh-sjuka barn.

Förbättringspotential

- Förutom den organiserade kursen kan man träna ST-läkarna på ledarskap i vardagen och ge strukturerad återkoppling.
- Litteraturanvisningar inför internrandning och op.
- Styra remisser efter internrandning
- Utnyttja webbföreläsningen